

NORSK VASSKRAFT- OG INDUSTRISTADMUSEUM

NVIM

Årsmelding og årsrekneskap

2011

Framsídefoto: Ideen om «The Iron Rose for Norway» vart initiert av Tone M. Karlsrud og Tobbe Malm under den internasjonale smedfestivalen i Odda i august 2011. (Foto: Harald Hognerud, NVIM)
Sjå: www.facebook.com/ironrosefornorway

1. Organisasjon og styre

1.1. Organisasjonsform

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum (**NVIM**) er ei stifting med eigne vedtekter og styre. Hovudkontoret ligg i Naustbakken 7, Tyssedal. NVIM forvaltar 29 bygg, av desse eig museet 5 bygningar og leiger resten på langsiktige kontraktar. Hausten 2011 vart reviserte vedtekter for NVIM godkjende av Lotteri og stiftingstilsynet.

Museet sine driftsinntekter: Offentlege tilskot frå stat, fylkeskommune og kommune, tilskot frå kraftbransjen og eigeninntekter.

1.2. Stiftarar

Odda Kommune, Odda Smelteverk AS (nedlagd 2003), Norzink as (no: Boliden Odda AS), K/S Ilmenittsmelteverket (no: Eramet Titanium & Iron), AS Tyssefaldene, Odda og omland faglige samorganisasjon (no: LO i Indre Hardanger), BKK, Bjølvefossen ASA (no: Elkem Bjølvefossen AS), DNN Industrier AS, E-CO Vanmkraft AS, Eidfjord kommune, Norsk elektriker- og kraftstasjonsforbund (no: EL & IT Forbundet), Energibedriftenes Landsforening (no: Energi Norge), E-verkenes fagforening Vestlandet, Haugaland Kraft AS, Hardanger og Voss regionråd (no: Hardangerrådet), Herlandsfoss Kraftverk (no: overført til BKK), Hydro Energi Røldal-Suldal, Indre Hardanger Kraftlag (no: Hardanger Energi AS), Kvinnherad Energi AS, Lederne, Landsorganisasjonen i Noreg, Norsk Institutt for vannforskning (NIVA), NHO Hordaland, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Norsk kjemisk industriarbeiderforbund (no: Industri Energi), Norges Ingeniør og Teknologorganisasjon (NITO), Norske Sivilingeniørers Foreining (no: Tekna), Odda Energi AS, Prosessindustriens landsforening (no: Norsk Industri), Statkraft Energi AS, Sunnhordland Kraftlag AS, Ullensvang herad.

1.3. Styret i 2011

Toralf Mikkelsen, styreleiar (vara: Bjørn Viveliid), Einar Steensnæs, nestleiar, Sjur Sekse, (vara Vidar Våde), Magne Leikvoll (vara: Trond Rostad), Halvor Johan Bådsvik (vara: Jarle Vangen), Finn Langeland (vara: Henry Horne), Trond Seim (vara: Leif Hernes), Siri Jordal (vara: Jan Rune Næss), Gunnstein Brakestad, observatør (vara: Per Einar Faugli)

Styret hadde 6 styremøte i 2011 og handsama 69 saker. Kvinnerepresentasjon i styret er 11 %.

2. Personale og arbeidsmiljø

NVIM utførte i 2011 18,46 årsverk, inkludert frivillig innsats som er stipulert til 0,5 årsverk. NVIM hadde ved utgangen av 2011 14,63 årsverk utført faste stillingar. Engasjement, korttidstilsette og sysselsette utførde i 2011 3,33 årsverk og vart dekka av i alt 18 personar.

2.1. Likestilling

NVIM arbeider for likestilling mellom kjønna; organisatorisk, lønnsmessig og sosialt. Fordelinga av menn og kvinner mellom dei fast tilsette er ca. 50/50.

2.2. Helse, miljø og tryggleik

NVIM hadde eit ordinært sjukefråvær i 2011 4,55 %, mot 3,1 % i 2010. NVIM hadde eit langtids sjukefråvær i 2011 på 3,75 %, mot 2,9 % i 2010. Vi er ein liten stab og auken i langtidssjukefråveret skuldast lange sjukemeldingar for to tilsette. Korttidssjukefråveret var 0,8 %. Vi hadde ingen arbeidsulukker. NVIM er medlem av Odda bedriftshelseteneste.

Verksemda forureinar ikkje det ytre miljø.

3. Industriell kulturarv– NVIM som samfunnsaktør

Regional plan for museum vart vedteke av Hordaland fylkesting i juni 2011. Planen understrekar at musea er viktige ressursar i regional utvikling, kunnskapsbasar og aktive samfunnsaktørar. Tre av dei prioriterte strategiane vedkjem NVIM: Sindark, UNESCO-minne skal forvaltast av musea og styrka drift

3.1. NVEs museumsordning

www.vasskrafta.no

Ved utgangen av 2011 var 10 kraftverk geografisk fordelt for heile landet presentert på www.vasskrafta.no.

Vi starta opp testing av nettsidene mot skulesektoren og testklasser ved Odda ungdomsskule og Odda vidaregåandeskule.

I 2011 kom ei ny tidslinje over ei rekke norske kraftverk på plass. Interaktiv kraftverksmodell på vasskrafta.no er utvida og forbetra og blitt publisert på nyt.

Andre NVE-aktivitetar

Våren 2011 deltok vi i utstillingsprosjektet «Linjer i Landskapet». eit samarbeidsprosjekt mellom NVEs museumsordning, Norsk Skogmuseum og NVIM.

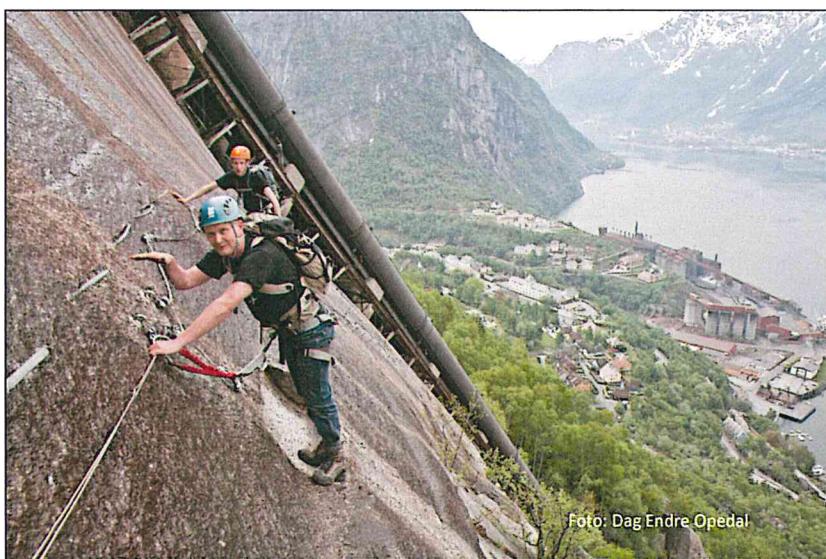
Elisabeth Bjørsvik har i 2011 vore engasjert i to prosjekt for NVE. Oppdraget gjeld redigering av boka «Kulturminner i norsk kraftproduksjon» (KINK) frå 2006 til ein meir kortfatta og oppdatert versjon med tanke på andre former for formidling og omsetting til andre språk.

Hausten 2011 byrja arbeidet med «Regiontjenestens historie». Prosjektet skal resultere i ei bok i samband med 100 års jubileet for NVE si regioneneste hausten 2012.

3.2. Internasjonalt arbeid

NVIM er sekretariat for fagseksjonen "Vasskraft og kraftkrevjande industri" i TICCIH (The International Committee for the Conservation of Industrial Heritage) som har samarbeidsavtale med ICOMOS når industriarv skal vurderast for innskriving på UNESCO si verdsarvliste.

I 2010 deltok NVIM og NVE på konferansen "Power to the People" i Perth i Skottland arrangert av Historic Scotland. 8.-13. mai 2011 kom representantar for Historic Scotland på gjenvisitt til NVIM for å bli betre kjent med det nasjonale kulturminnet Tyssedal kraftanlegg og for å drøfta eit mulig partnarskapsprosjekt på digitalisering av data frå vasskrafta og elektrisiteten si historie i begge land. I høve dette arrangerte NVIM og NVE-MO ein dagskonferanse i Bergen i samarbeid med Hordaland fylkeskommune. Statkraft, andre museum. Fleire avdelingar i fylkeskommunen var representert. Vi konkluderte med å få til ei vidareføring og fagsamling i Skottland i 2012.

Stein Haugen frå NVIM og David Fleetwood frå Historic Scotland som fekk ein flott tur opp Tysso via Ferrata i løpet av besøket i Norge.

Etter konferansen i Bergen inviterte Statkraft til deltaking på vasskraftprodusentane sin eigen internasjonale konferanse, Hydro 2011, i Praha 15.-17. oktober med eigen sesjon om elektrisitetens kulturarv og verdsarven. Her deltok NVIM, NVE og Historic Scotland med foredrag.

Stiftelsen Fritt Ord inviterte til sesjon om industriarv i eit internasjonalt perspektiv på generalforsamlinga til EFC (European Foundation Centre) i Cascais, Portugal, i slutten av mai 2011. I sesjonen vart eksempel på industriarv og arkitektur i Italia v/Olivetti-stiftinga, Tyskland, Storbritannia, Japan og Norge presentert. Det norske dømet galdt Tyssedal og Odda presentert av Randi Bårtvedt.

I juni 2011 var Randi Bårtvedt foredragshaldar på konferanse i Paris der markering av 100-års jubileet til feiring av at Marie Curie fekk Nobels kjemipris. Det var også ei markering av det internasjonale kjemiens år. Randi Bårtvedt og Siri Jordal deltok som dei einaste frå Skandinavia og knytte kontakt med kjemibedrifter og tekniske museum frå Europa, Canada og USA.

I Paris for å feire kjemiens internasjonale år.
F.v. Randi Bårtvedt og Siri Jordal frå NVIM og
Jeffrey A. Johnson, president i the Commission
on the History of Modern Chemistry

Randi Bårtvedt, NVIM, deltok på ICOMOS si generalforsamling i UNESCO-bygget i Paris frå 27. november til 3. desember 2011. Her vart Tyssedal kraftanlegg som del av serienominasjonen Tyssedal/Odda/Rjukan/Notodden presentert i ein av sesjonane. Det var møte med representantar for TICCIH/TICCIH styret der det vart informert om status for verdsarvsøknaden.

3.3. Freding av kulturminne ved Odda smelteverk

NVIM har vore pådrivar for å få styrka sjansane til serienominasjonen Tyssedal-Odda-Rjukan-Notodden på UNESCO si verdsarvliste. NVIM har gitt uttale og skaffa opplysningar i høve historia til Odda smelteverk og Tyssedal kraftanlegg i samband med freding av utvalde kulturminne ved Odda smelteverk. Fredingsdokumentet vart presentert av Riksantikvar Jørn Holme på eit arrangement i kinosalen i Odda den 31. mars i 2011. Fredingsforslaget vart anka av eigar Smelteverket Næringsutvikling AS (SNU AS) i mai 2011 etter at fylkeskommune og kommune hadde godkjent forslaget for sin del. Fredingsforslaget omfatta ikkje kalkomnar og kokstørke mv i reguleringsplanen for smelteverket sør. Eigar SNU sökte om sanering av desse installasjonar og bygg i juni 2011 som vart godkjent av Odda kommune, i juli påklaga av Hordaland fylkeskommune, og deretter stadfesta av Fylkesmannen i Hordaland at dispensasjon frå gjeldande reguleringsplan om riving av mellom anna kalkomnane var gitt medhald. Fylkesmannen såg fordelane større enn ulemper ved sanering i området regulert til offentleg formål og sikring og formidling av byens industrihistorie.

Arbeidet med UNESCO-søknaden har vore ført vidare av Odda kommune som har tilsett verdarvkoordinator.

3.4. European Routes of Industrial Heritage (www.erih.net)

Randi Bårtvedt vart vald inn i hovudstyret for ERIH på generalforsamlinga i september 2011 og er valt styremedlem fram til generalforsamlinga 2013 som blir lagt til Norge og Tyssedal/Odda. Generalforsamlinga har rundt 100 utsendingar frå heile Europa. NVIM har tatt initiativ til å laga eit pilotprosjekt med overføringsverdi til andre ankerpunkt og regionar i landet. Piloten omfattar samarbeid med industristader, fylkeskommune, bedrifter og reiseliv i Sogn og fjordane og i Hordaland. Arbeidet starta opp for fullt med ei samling i Stongfjorden i Sunnfjord ("aluminiumsindustriens vogge i Norge") i november 2011 der Bårtvedt deltok med foredrag.

«NHD ut av huset» - vi arrangerte møte og program for 3 tilsette frå Nærings- og Handelsdepartementet i oktober. De ønska innspel til regjeringa sin nye reiselivsstrategi som er i arbeid. Vi presenterte regionale ERIH-ruter i Norge.

4. Besøk og undervisning

4.1. Besøk 2011

NVIM hadde ei auke i besøkstalet på heile 21 % i 2011. Auken er jamt fordelt, men ein hovudårsak er nye arenaer i Odda Vitensenter og "Oddasmio". Smedfestivalen i Odda i august bidrog med mange besøkjande i august. Vi hadde også fleire populære arrangement i "Oddasmio" hausten 2011. NVIM har som målsetjing å oppretthalda denne trenden i 2012, spesielt ser vi stort potensiale i Odda Vitensenter, Oddasmio og ikkje minst i Skjeggedal som vert ein viktig del av tilbodet vårt i 2012.

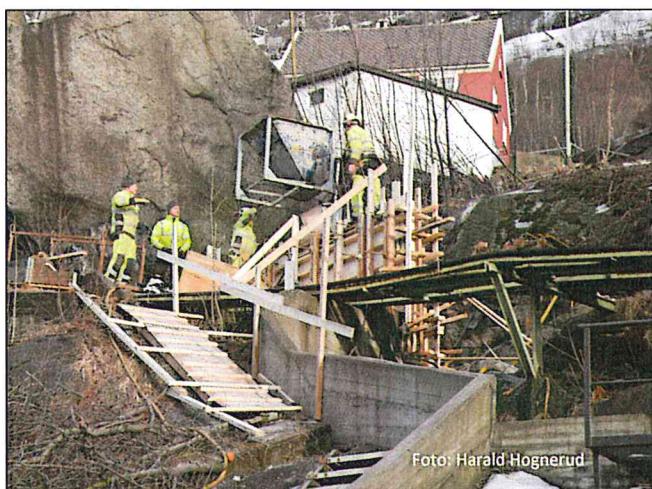
ÅR MÅNAD	Tyssedal			Odda Vitensenter		Andre			Total		
	2009	2010	2011	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Januar	103	80	274	0	0	115	8	7	218	88	281
Februar	83	45	671	5	15	90	163	114	173	213	800
Mars	224	195	370	125	255	12	19	70	236	339	695
April	365	425	244	30	47	176	112	20	541	567	311
Mai	1 391	1 457	987	0	76	875	115	26	2 266	1 572	1 089
Juni	957	989	1 419	202	105	101	72	33	1 058	1 263	1 557
Juli	1 500	1 691	1 498	329	381	116	6	18	1 616	2 026	1 897
August	1 623	1 990	899	132	82	245	61	1 525	1 868	2 183	2 506
September	819	1 002	573	79	42	148	238	420	967	1 319	1 035
Oktober	447	170	218	107	117	118	218	194	565	495	529
November	650	195	853	9	45	218	240	405	868	444	1 303
Desember	103	450	1 054	168	280	617	0	144	720	618	1 478
Sum	8 265	8 689	9 060	1 186	1 445	2 831	1 252	2 976	11 096	11 127	13 481

4.2. Pedagogiske tiltak

4.2.1. Grunnskulen

Undervisningsopplegga til NVIM er godt etablert med faste tilbod år rundt. Hausten 2011 måtte vi redusere tilbodet vårt til skulane grunna vakante stillingar, men til tross for dette har skuletilbodet vårt vore populært i året som gjekk:

- 1. - 2. klasse: «Jul i gamle dagar» i Folgefondgata - Tre klassar frå Odda barneskule nyttar dette tilbodet.
- 3. klasse: «Kunstvandring» på Tyssedal hotell - Sju klassar frå skular i Odda kommune deltok.
- 4. klasse: «Odda i gamle dagar» - Fem klassar frå Odda barneskule, Tyssedal og Skare skule.
- 7. klasse: «Kraft i kvar dråpe» - aktivitet i Tysso III miniputtkraftverk: Ni klassar nyttar seg av dette tilbodet. Sju klassar frå Odda kommune og tre frå Rosendal ungdomsskule i Kvinnherad, ein klasse frå Uskedalen, ein frå Hatlestrand og fire klassar frå Husnes ungdomsskule.

For å sikre vasstilførsel til miniputtanlegget «Tysso III» vart det i 2011 bygd ein øvre dam til anlegget. Det var Høyre Odda som stod for bygginga som var finansiert av Statkraft. Anlegget representerer eit populært undervisningstilbod og sommaraktivitet.

8. klasse: «Odda by er lagt» om lokal arkitekturhistorie: Seks klassar frå Odda ungdomsskule og barneskule tok del i dette undervisningsopplegget.

9. klasse: «Røyrgatelangs – på jakt etter vatnet» om vatn som ressurs, om hydrologi, meteorologi, om nedslagsfeltet for kraftproduksjonen i Tyssedal og presentasjon av anlegga på Lilletopp. Fire klassar frå Odda ungdomsskule og ein klasse frå Røldal skule deltok.

Undervisningsopplegga inngår i programmet for Den kulturelle skulesekken i Odda kommune. Det er eit mål å tilby NVIM sine undervisningsopplegg til fleire skular i og utanfor regionen. Vi har også samarbeidd med lokale barnehagar og SFO.

Skulane i Odda blei invitert til å delta i ei tevling om «Mitt favorittbygg» i samband med lanseringa av Eva Røyrane si bok om fabrikkbyane i Hardanger. Her kom inn mange gode idear og bidrag.

4.2.2. Vidaregåande og høgare utdanning

Odda vidaregåande skule deltok i prosjektet www.vasskrafta.no, eit samarbeidsprosjekt med NVE om å lage lærings- og informasjonsnettsider om vasskrafta i Norge. Dei vitja oss også med utvekslingslevar frå Polen, Tyrkia og Luxemburg. Vi har og hatt besøk av ulike grupper frå Odda vidaregåande skule i Tyssedal og på vitensenteret.

Vi har hatt besøk av Tanks vidaregåande skule i Bergen. Tjue elevar frå Kvinnherad vidaregående, byggfag besøkte museet i november.

NTNU hadde ei utstilling i NVIM sin regi på Odda bibliotek og i Folgefondgata i samband med eksamensoppgåvene dei laga om Odda Smelteverk. Utstillinga var godt besøkt.

Frå utstillinga til NTNU studentane i kinofoajeen i Odda

Vi har hatt besøk av utanlandsstudentar frå Universitetet i Bergen og ei gruppe frå Norsk Lærarakademi i Bergen. Statkraft tar også studentar med på besøk. St. Olav vidaregåande skule i Stavanger besøkte oss i samband med eit personalseminar. I oktober var ei gruppe kunsthistorikarar i Tyssedal for å studera arkitektur og restaurering. Universitetet i Bergen hadde eit tre dagars feltkurs i geografi i Odda og Tyssedal med base på vitensenteret. I juni hadde Energirike eit studentforum med ca. 50 studentar over to dagar der dei hadde case-oppgåver og pris-utdeling på heile kraftanlegget og i kraftstasjonen. Bruk illustrasjon Frå Energiriket el link til deira presentasjonsfilm.

NVIM deltok i tiltak saman med 2 av arkitektstudentane, frå Trondheim, Odda kommune, friviljuge og elevar frå Odda vidaregåande skule for å laga ein aktivitetsplass ned mot Opo-elva nær smia på smelteverket. I denne aksjonen vart også analysestasjon for karbid omnshus 3/fellestoiletten for området rusta opp av NVIM og Odda smedforening.

4.2.3. Odda Vitensenter

I april var «VilVite» i Bergen på besøk med eit vitenshow. Både vitensenteret og Oddasmio blei brukt til dette arrangementet. I sommarferien hadde NVIM 3 unge vitenvertar i arbeid med tilbod om; kjøkkenkjemi, hydrogendrivne bilar, lego-dacta, fotografering med sjølvbygde pinhole-kamera og vitenshow, i tillegg til dei faste aktivitetane og installasjonane på vitensenteret. I samråd med det regionale vitensenteret «VilVite» i Bergen, er Kvinnherad og Ullensvang definerte som nedslagsfelt for tilboda våre. NVIM har samarbeidsavtale med «VilVite» om utvikling av undervisning og aktivitetar.

Til sommarsessongen 2012 skal nyskapinga vitenparken rundt vitensenteret stå ferdig. Prosjektet er eit samarbeid mellom NVIM og Odda kommune. Aktivitetane inne og ute skal ha eige undervisningsopplegg i tråd med læreplanar. Opplegget vert utarbeidd av lærarar i grunnskulen i Odda i samarbeid med vår konsulent Asle Moldestad, Bergen.

4.3. Aktivitetar

Jostein Soldal og Opplev Odda brukar museet og historia som eit bakteppe for klatring langs røygata; i "rallarens fotspor". Han hadde også fleire gonger representantar frå media med på besøk.

NVIM stilte med lokale i 20-tals leilegheit i arbeidarbustaden Folgefondsgata 11 til Borealis - festival for samtidsmusikk den 23. mars. Då vart det arrangert fleire mindre konserter ulike stader i Odda der publikum kunne vandre frå konsert til konsert. Borealis var på besøk for å kartlegge museet for konserter i 2012.

Kulturminnedagen i september vart i år via Oddasmio under temaet «Skjulte skatter, spor i Landskapet». Vi hadde eit flott arrangement saman med Hardanger Veteranvognklubb og Odda smedforening samt Museumslaget. Arrangementet var godt besøkt. Dei besøkjande fekk prøvesmi i smia, køyra veteranbuss rundt i Odda, servering frå kafé i bygg 26 og det vart vist film og bilete frå smelteverket og UNESCO-minnet Zollverein i Ruhr. Vi hadde elles god musikk, mat, tevlingar og smiing.

Vestnorsk Filmsenter var på synfaring i høve ein konferanse i kraftstasjonen i 2012. Representantar frå cruisenæringa var på synfaring. Det kjem ein cruise-båt til Odda i samband med Hardanger Musikkfest i 2012, der over 100 gjester frå båten vil besøka NVIM.

Hardanger veteranvognklubb tilbaud turar med veteranbuss på Kultuminnedagen.

Eva Røyrane lanserte si rykande ferske bok «Fabrikkbyane i Hardanger» til eit fullsatt litteraturhus ein laurdag i november. NVIM har levert foto og historisk materiale til boka.

I 2011 var museet vertskap for den tradisjonelle «turbinhallkonserten» under Hardanger Musikkfest. Vi arrangerte også andre flotte konserter: Operakonsert med Jone Ølberg, «The Glory of Venice» – ein italiensk aften med fleire kor og orkester og sjølv sagt museumslaget sin songkveld.

Gjennom «Den kulturelle spaserstokken», eit oppdrag frå Odda kommune, reiser vi rundt til eldresenter og sjukeheimar og viser historiske foto og filmar. Dette er eit vellukka tiltak for ei gruppe som sjølve ikkje klarar å gå på museum.

Av utstillingar kan nemnast fotograf Åsne Digranes si fotoutstilling "Fabrikkens poesi" som var i Lindehuset under Litteratursymposiet, og deretter på Odda bibliotek. Utstillinga vart godt besøkt og viste motiv frå smelteverket, spesielt karbidområdet med kalkomnar, kokstørke og smeltehuset, omnhus 3. Saman med NVEs museumsordning og Norsk Skogmuseum var NVIM med å laga utstillinga «Linjer i landskapet» basert på rapporten frå prosjektet: «Kraftoverføringens kulturminner». Arbeidet resulterte i to identiske utstillingar som først vart vist på NVIM i Tyssedal og på Norsk Skogmuseum på Elverum. I 2012 har utstillingane lagt ut på vandring og er no på Norsk Oljemuseum i Stavanger og Norsk Teknisk museum i Oslo.

NVIM sine tilsette i bygg- og anleggsavdelinga deltok i og hadde prosjektleiinga for første fase i restaureringsarbeidet på Sentralbadet litteraturhus saman med RIO (Restaureringssenteret i Odda) AS. Med stor innsats frå alle partar vart huset klart til bruk under Litteratursymposiet i oktober.

Ein loppemarknad vart og avvikla i smia i september. Dette vart ein braksuksess med over 1000 besøkande. Vi har også hatt fleire mindre arrangement. Elles har smia hatt besøk av Statoil og Norges Handelsdepartement. NVIM var ei av dei heldige bedriftene som vart utplukka til å få besøk av NHD då dei hadde sitt opplegg «NHD ut i landet» i oktober.

Då det nærma seg jul, arrangerte Museumslaget til NVIM sin årlege juleverkstad. Denne var som alltid godt besøkt, trass i svært dårlig ver.

Saman med handelsstanden var det duka for Lucia-feiring på vitensenteret på sjølvaste Lucia-dagen.

4.3.1. Oddasmio

«Oddasmio» utgjer ca. 1/3 av bygg 26 på smelteverkstomta. Etter omfattande arbeid var bygget og smia klare til bruk. Odda Smedforening har «klubbkveldar» kvar onsdag og NVIM har hatt fleire arrangement i samarbeid med smedforeininga.

Smedar og andre deltakarar på den internasjonale smedfestivalen 11. - 14. august 2011

Den store internasjonale smedfestivalen blei arrangert i Oddasmio og på Smelteverkstomta saman med Odda Smedforening. Her var smedar frå heile Europa i aktivitet. I flott sommarver kom 1500 besøkande for å sjå smikunst, tevling, delta på workshops, høyra god musikk og eta god mat. Skodespelar Trond Espen Seim opna festivalen. Lars Ove Seljestad lanserte boka si «Fjorden». [Film frå smedfestivalen - frå You Tube.](#)

5. Arkiv, bibliotek, dokumentasjon og forsking

5.1. Samlingane – status 2011:

5.1.1. Fotosamling

Museet kjøpte i alt 90 glasplater av Knud Knudsen-foto frå Pål Biseth, ein verdfull tilvekst til museet si fotosamling.

I 2011 er over 3000 foto frå ulike samlingar er digitalisert. Av desse kan nemnast: Jan Gravdal sine foto frå tida i Haugesunds Avis, foto frå Hardanger Folkeblad, fotoplansjar frå Odda Barneskule.

Lite foto er teksta i 2011. Vi har ingen tilsett som kontinuerleg arbeider med fototeksting gjennom året. Av digitaliserte kulturhistoriske foto er berre ca. 70 % ferdig tekst. Dette inneber mellom anna at ein ikkje kan søkje etter desse bileta på tema, personnamn, år etc. Det vert viktig vidareføra dette framover.

5.1.2. Gjenstandar

Hovudarbeidet har vore registrering, merking og avlevering av faner i NVIM sine samlingar til dei beste magasintilhøve hos Bevaringstenestene i Salhus. Dette var eit tidkrevjande arbeid, med registrering og med pakking og sending.

Foto: Bevaringstenestene i Salhus

Frå overflyttinga av fanene våre til bevaringstenestene i Salhus slik at dei i framtida får best mogeleg oppbevaring. Her vert ei gammal fane gjeven av Tysso elektrikerforening tilstandsvurdert av teknikkonservator før registrering og plassering i eigna magasin.

5.1.3. Arkiv

Sommaren 2011 var ordningslokale i Portbygg nord på smelteverkstomta på plass og arbeidet med smelteverksarkivet kunne endelig starta opp i mellombelse lokale. Femti flyttekassar frå kontorbygget er grovordna i 2011. Museet har kjøpt inn registreringssystemet ASTA til arkiv.

Odda kommune valde Fordelingsstasjon Karbid (bygg 004) til lokale for smelteverksarkivet og til SINDARK i februar 2011. Odda Energi AS eig bygget og planlegg innreiing/rehabilitering saman med Odda kommune. NVIM deltek i arbeidsgruppe.

Endeleg er smelteverksarkivet klare til grovordning i Portbygg nord. Brita Jordal frå NVIM er med å bera dei første kassane på plass.

5.2. Ymse

Boka «Fabrikkbyane i Hardanger» av Eva Røyrane: Det vart gjennomført mykje framfinningsarbeid og digitalisering til denne boka av arkiv, teikningsmateriale og foto.

Dokumentasjon for BKK - Dale I: Prosjektet frå 2010 er utvida til å gjelda røyrgate, trallebane, fordelingsbasseng og bygg på fjellet over stasjonen.

Andre dokumentasjonsoppdrag: NVIM har dokumentert interiør og eksteriør på Lindehuset på smelteverkstomta. I samband med restaureringsarbeidet på Sentralbadet litteraturhus på smelteverkstomta har NVIM dokumentert interiøret og sjølve restaureringsarbeidet.

6. Bygningar og anlegg

6.1. Tyssedal kraftanlegg

I 2011 er det utført fleire større bygningsmessige tiltak innan periodisk vedlikehald; som isolering av taket i kraftstasjonen (1200 m^2) og sparkling/maling av tak nord i stasjonen(600 m^2). I tillegg er vestveggen pussa og malt. Dette er gjennomført i tillegg til faste drifts- og vedlikehaldsoppgåver på det freda kulturminnet Tysso 1.

6.2. Folgefondsgata

Folgefondsgata 13 er betre tilrettelagd for meir variert bruk. Det er gjennomført kartleggingsarbeid for hagen til nummer 9 for å kunna ta hagen tilbake i følgje «Plan for staudehagen i nr. 9» utarbeidd av Kari Jåstad. Det er ei målsetjing å oppgradere hagen til kommunejubileet i 2013.

Foto: Dag Endre Opedal

Folgefongata er ein oase midt i Odda sentrum. Nyt flotte solskinsdagar i den vakre hagen vår. Biletet er frå hageselskap i september 2011.

6.3. Bygg 26 med Oddasmio

Oddasmio og resten av bygg 026 vart rusta opp før den internasjonale smedfestivalen, med sikringstiltak, byte av knust glas, puss og maling og oppgradering av elektriske anlegg og VVS. Dette gjaldt og fellestoalettet (analysestasjon for karbid) mellom smia og omnshus 3.

6.4. Anna

Båten M/Y Tyssø vart ikkje ferdigstilt i 2011 grunna manglende økonomi. Riksantikvaren ytte tilskot i juni 2011 som gjer at arbeidet kan gå vidare med mål om sertifisering i mai 2012.

7. Nettverk og samarbeid med andre

7.1. Statkraft

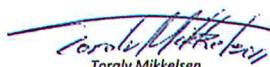
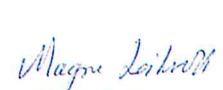
NVIM har 3-årig samarbeidsavtale med Statkraft der midlar vert tilført til Tysso III, mottak av skuleklassar, utvikling av nytt biletspel og presentasjonar på nett. Avtalen vert videreført i 2012.

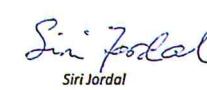
7.2. Museumslaget

Museumslaget gjennomførte også i 2012 fleire eigne arrangement og deltok på fleire arrangement i regi av NVIM. Museumslaget sin årlege tur fekk svært god oppslutning og gjekk i 2011 til Botnen ved Fykseund. Museumslaget hadde ved utgangen av 2011 256 medlemer. Museumslaget gav i 2011 økonomisk støtte til Oddasmio. Lagsbladet "Liv og Rør" kom ut med 1 eks til sommarseasonen i 2011.

8. Økonomi

Det føreligg føresetnad om framleis drift, og årsrekneskapen for 2011 er sett opp under denne føresetnad. NVIM mottar faste driftstilskot frå: Kultur og Kyrkjedepartementet, Hordaland fylkeskommune, Odda kommune, Riksantikvaren, Noregs vassdrags- og energidirektorat og Statkraft SF/AS Tyssefaldene.

 Toralv Mikkelsen
 Styreleiar
 Einar Steensnæs
 Nestleiar
 Magne Leikvoll
 Styremedlem
 Halvor Johan Bådsvik
 Styremedlem

 Trond Seim
 Styremedlem
 Siri Jordal
 Styremedlem
 Olav Melbøe
 Styremedlem
 Rolf Nesheim
 Styremedlem

 Randi Børtnestad
 direktør

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum, Naustbakken 7, 5770 TYSSEDAL

www.nvim.no

Til styret i
Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for stiftelsen Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum som viser et overskudd på kr 634 881. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2011, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne dato, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningsene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for stiftelsens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til stiftelsen Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum per 31. desember 2011 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne dato i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

MEDLEM AV DEN NORSKE REVISORFORENING

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenkle revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektenes for øvrig.

Odda, 24. mai 2012

Odda Revisjon AS

Nils Magnus Berge
Statsautorisert revisor

MEDLEM AV DEN NORSKE REVISORFØRENING

Årsregnskap

**Norsk Vasskraft og
Industristadmuseum**

2011

Resultatregnskap

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum

	Note	2011	2010
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Salgsinntekter		1 649 421	1 254 947
Billettinntekter		345 306	273 240
Tilskudd Odda Kommune		1 272 097	2 216 000
Offentlige tilskudd Stat, Fylke og andre	2	10 916 124	11 472 089
Annен driftsinntekt		242 100	106 500
Sum driftsinntekter		14 425 048	15 322 776
Varekostnad		303 431	158 414
Lønnskostnad	3, 14	8 552 763	9 036 076
Avskrivning varige driftsmidler	4	129 118	110 129
Kostnader lokaler		1 206 054	1 430 463
Honorarer	3	759 395	600 307
Kontorkostnader		316 848	281 825
Reiser og kilometergodtgjørelse		243 458	336 565
Reklame, annonser og representasjon		247 631	230 596
Utstillinger og formidling		64 093	89 230
Serviceavtaler og forsikringer		147 481	145 347
Vedlikehold bygninger og utstyr		1 600 157	1 658 890
Andre driftskostnader		201 956	404 037
Vedlikehold "Tysso"		34 432	360 864
Overføring av virksomhet til Oddaprodukt AS		0	756 222
Sum driftskostnader		13 806 816	15 598 964
Driftsresultat		618 231	-276 188
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Annен renteinntekt		136 901	73 439
Annen finansinntekt		30 188	0
Annen rentekostnad		150 440	74 494
Netto finansresultat		16 649	-1 055
Ordinært resultat		634 881	-277 243
ÅRSRESULTAT		634 881	-277 243
OVERFØRINGER			
Overført fra fond APS		0	-609 904
Overført til/ fra vedlikeholdsford		213 239	478 807
Overført til/ fra fond Vasskrafta.no		192 134	0
Overført til/ fra annen egenkapital		229 508	-146 146
Sum overføringer		634 881	-277 243

Balanse

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum

	Note	2011	2010
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Bygninger og annen fast eiendom	4, 12	3 326 695	3 360 298
MY Tysso	4	390 000	390 000
Driftsløsøre, inventar, kontormaskiner o.l.	4	427 989	279 073
Sum varige driftsmidler		4 144 684	4 029 371
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	5	49 270	49 270
Sum finansielle anleggsmidler		49 270	49 270
Sum anleggsmidler		4 193 954	4 078 641
Omløpsmidler			
Varer			
Varebeholdning	6	72 000	57 260
Sum varer		72 000	57 260
Fordringer			
Kundefordringer	7	370 831	345 475
Fording prosjektmidler	8	253 057	309 435
Andre fordringer		272 567	388 294
Sum fordringer		896 455	1 043 204
Bankinnskudd, kontanter o.l.	9	3 599 379	4 259 852
Sum omløpsmidler		4 567 834	5 360 316
SUM EIENDELER		8 761 787	9 438 957

Balanse

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum

	Note	2011	2010
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Stiftelseskapital	10	260 000	260 000
Sum innskutt egenkapital		260 000	260 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	10	700 196	470 688
Fond Vasskrafta.no		192 134	0
Vedlikeholdsford	10	1 394 001	1 180 762
Sum opptjent egenkapital		2 286 331	1 651 450
Sum egenkapital	10	2 546 331	1 911 450
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Periodisert tilskudd MY TYSSO	11	516 002	390 000
Sum avsetninger for forpliktelser		516 002	390 000
Annен langsiktig gjeld			
Gjeld til kreditinstitusjoner	12	2 455 798	2 487 566
Sum annen langsiktig gjeld		2 455 798	2 487 566
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		295 957	400 887
Skyldige offentlige avgifter		516 999	546 769
Pålopt lønn, feriepenger ol.		821 739	868 349
Forskudd prosjekter	13	1 514 918	2 008 943
Annен kortsiktig gjeld		94 044	824 993
Sum kortsiktig gjeld		3 243 657	4 649 941
Sum gjeld		6 215 457	7 527 507
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		8 761 788	9 438 957

Tyssedal, 31.12.2011 / 24.05.2012

Styret for Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum

Toralf Mikkelsen
Styrelseiar

Halvor Johan Bådsvik
Styremedlem

Olav Melbøe
Styremedlem

Einar Steensnæs
Nestleiar

Trond Seim
Styremedlem

Rolf Nesheim
Styremedlem

Magne Leikvoll

Styremedlem

Siri Jordal

Styremedlem

Randi Båtvædt
Direktør

Norsk Vasskraft- og Industridstmuseum

Noter til regnskapet 2011

Note 1 Regnskapsprinsipper

Norsk Vasskraft og Industridstmuseum er en privat stifting uten økonomisk vinning som formål. Regnskapet er satt opp i samsvar med stiftelsesloven, regneskapslova og god regnskapskikk for små foretak.

Driftsinntekter og kostnader

Inntektsføring ved salg av varer skjer ved leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres. Ved utarbeidelse av regnskapet er samanstillingsprinsippet lagt til grunn, slik at kostnader og inntekter er forte på den perioden de gjelder. Inntekter i tilknyttet prosjekt er regneskapsfort i takt med fremdriften i prosjektene. Vedlikehold blir utgiftsførte løpende. Det samme gjelder utgifter til utstyr og anlegg.

Offentlige tilskudd

Driftstilskudd blir inntektsfort brutto og i takt med vilkår som måtte være knyttet til tilskuddet. Tilskudd gitt til spesifikke prosjekt er regneskapsfort i takt med fremdriften i prosjektene.

Investeringstilskudd er fort brutto i balansen. Det vil si at tilskuddet nedskrives i takt med avskrivningen på den anskaffelsen tilskuddet er gitt til.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omlopsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omlopsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Omlopsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til gjenvinnbart belop dersom dette er lavere enn bokført verdi, og verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Ved vurding av gjenvinnbart belop og avskrivningsprofil vil anleggsmiddelets bruksverdi (evne til formålsoppnåelse) bli tillagt vekt i tillegg til økonomiske vurderinger.

Bevaringsverdige eiendeler

Historiske bygninger og andre bevaringsverdige eiendeler er oppført i balansen til anskaffelsskost. Vedlikehold og kostnader for å bringe bevaringsverdige eiendeler tilbake til opprinnelig stand, kostnadsføres løpende under driftskostnader.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives linært over driftsmidlene forventede levetid dersom de har en antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Finansielle anleggsmidler

Investeringer aksjer og andre verdipapirer er vurdert etter kostmetoden. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Varelager

Varer er vurdert til laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi.

Norsk Vasskraft- og Industriadmuseum Noter til regnskapet 2011

Pensjonar

Pensjonsordninger finansiert via sikre ordninger er i tråd med god regnsskapsskikk for små foretak ikke balanseført. Pensjonspremien anses i disse tilfeller som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader.

Skatter

Stiftelsen er frittatt for skatteplikt etter skatteloven § 2-32 første ledd.

Endring av regnskapsprinsipp

Det har ikke vært endringer i regnskapsprinsipper i 2011

Note 2 Spesifikasjon av offentlige tilskudd Stat, Fylke og andre

	2011	2010
Tilskudd fra Kulturdep., NVE og Riksantikvaren	7 069 762	7 407 660
Tilskudd fra fylkeskommunen	1 647 000	1 577 000
Tilskudd fra andre	1 687 494	4 571 153
Endring periodisering tilskudd	511 868	-2 083 724
Sum inntekter tilskudd	10 916 124	11 472 089

Note 3 Lønnskostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm

	2011	2010
Netto lønnskostnadar	6 735 832	7 240 215
Styreonorar	30 000	24 500
Arbeidsgiveravgift	846 019	879 084
Pensjonskostnader	837 137	789 866
Andre personalkostnadar	103 775	102 411
Sum personalkostnadar	8 552 763	9 036 076

Antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret   18,5   19,2

Museet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Museets pensjonsavtale tilfredstiller kravene i denne loven.

Ytelser til ledende personer	Lønn	Pensjons-	Annen
		kostnader	godtgjørelse
Direktor	634 720	119 207	6 965
Styre	0	0	0

Det er ikke ytt lån eller stillet sikkerhet for ansatte eller tillitsvalgte i museet.

Revisor

Godtgjørelse til revisjon utgjør i 2011 kr 34.200 eks.fordelt mva. Godtgjørelse for andre tjenester utgjør kr 38.475 eks. fordelt mva.

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum
Noter til regnskapet 2011

Note 4 Varige driftsmidler

	Bygninger og annen eniendom	M/Y Tyssø	Driftslosore, inventar og lignende.	Sum
Anskaffelseskost 01.01	3 360 298	400 000	1 284 596	5 044 894
Tilgang kjøpte driftsmidler	0	0	305 828	305 828
- Avgang	0	0	-229 000	-229 000
- Mottatt offentlige investeringstilskudd	0			0
Anskaffelseskost 31.12	3 360 298	400 000	1 361 424	5 121 722
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	0	-10 000	-1 005 523	-1 015 523
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	-33 603	-10 000	-933 436	-977 038
Bokført verdi	3 326 695	390 000	427 989	4 144 684
Årets avskrivninger	33 603	0	109 513	
Tilbakefort periodisert investeringstilskudd		0	-13 998	
Årets netto bokførte avskrivninger	33 603	0	95 515	129 118
Avskrivningssats	1 %	0 %	15% - 33,3%	
Avskrivningsplan		lineær		lineær

Note 5 Investeringer i aksjer og andeler

Museet eier aksjer og andeler i følgende selskaper. Aksjer og andeler er langsiktige investeringer i samarbeidspartnere og er bokført til anskaffelseskost

Selskap	Anskaffelses- kost	Bokført verdi	Eierandel
Reisemål Hardanger	2 000	2 000	< 10%
Fossenes Dal	2 500	2 500	< 10%
RIO AS	44 770	44 770	< 10%
Sum	49 270	49 270	

Note 6 Varelager

Varelageret består av boker for videresalg og beholdning av billetter. Verdien av varelageret er sett til innkjøpspris for varene. Ukurante varer er nedskrevet til virkelig verdi

Varer	2 011	2 010
Oppalt varebeholdning boker og billetter	88 320	68 818
Ukurans	-16 320	-11 558
Sum	72 000	57 260

Note 7 Kundefordringer

Kundefordringer er vurderte til pålydende etter avsetning til tap på usikre fordringer.

Kundefordringer	2 011	2 010
Kundefordringer til pålydende	370 831	357 989
Avsetning til tap på usikre fordringer	0	-12 514
Sum	370 831	345 475

Norsk Vasskraft- og Industridstmuseum
Noter til regnskapet 2011

Note 8 Fordring på prosjektmidler

Muséet fikk tilskudd i form av tilskudd til prosjekter som ikke var fullført pr. 31.12.2011. Krav på restutbetaling av tilskudd er periodisert som forskudd på de forskjellige prosjekter slik:

Prosjekt	Beløp	Tilskudd gitt av:
Bygg 26, Smio	150 000	Hordaland Fylkeskommune
Dale kraftverk	88 057	BBK
Bokprosjekt karbidproduksjon	15 000	Odda Kommune
Sum tilskott	253 057	

Note 9 Bundne bankinnskudd

Av bankinnskudd utgjør bundne skattetrekksmidler kr 294 840.

Note 10 Egenkapital

Stiftelseskapitalen er kr. 260.000 pr. 31.12.2011 og er uendret fra 2004.

	Stiftelses- kapital	Annen egenkapital	Fond Vasskrafta.no	Vedlikeholds- fond	Sum
Egenkapital 01.01	260 000	470 689	0	1 180 762	1 911 450
<u>Årets endring i egenkapital:</u>					
Overført til vedlikeholdsfond		-192 134	192 134		0
Overført til fond Vasskrafta.no		-213 239		213 239	0
Årets resultat		634 881			634 881
Egenkapital 31.12.	260 000	700 196	192 134	1 394 001	2 546 331

Note 11 Periodisering tilskudd

Periodisert tilskudd MY Tysso

Muséet har mottatt kr 400.000 i offentlig tilskudd til kjøp av MY Tysso. Pr 31.12.2010 er det inntektsfort kr 10.000 av de mottatte tilskudd. Gjenværende tilskudd, kr 390.000 vil bli inntektsfort i takt med avskrivning på MY Tysso.
 Det er ikke foretatt avskrivninger av MY Tysso i 2011.

Periodisert tilskudd til oppgradering av teknisk utstyr Tysso 1

Muséet har mottatt kr 140.000 i offentlig tilskudd til oppgradering av teknisk utstyr i Tysso 1. Tilskuddet blir inntektsfort i takt med avskrivningene av det tekniske utstyret som avskrives over 5 år. Det er i 2011 inntektsfort kr 13 998. Årets inntektsføring av tilskuddet blir tilbakesfort mot avskrivningene. Se note 4.

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum
Noter til regnskapet 2011

Note 12 Langsiktig gjeld, pantstillelser og garantier mv.

Følgende gjeld er sikret med pant i eiendeler:	2011	2010
Langsiktig gjeld til kreditinstitusjoner	2 455 798	2 487 566
Sum pantsikret gjeld	2 455 798	2 487 566

Bokført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet for bokført gjeld til kreditinstitusjoner	2011	2010
Bygninger, gnr 60 bnr 334	2 792 095	2 820 298
Totalt	2 792 095	2 820 298

Kr 2.263.737 av langsiktig gjeld forfaller senere enn 5 år etter regnskapsårets slutt.

Note 13 Forskudd prosjekter

Museet fikk utbetalt tilskudd oremerket bestemte prosjekter som ikke var fullfort pr. 31.12.2011. I tillegg har museet mottatt tilskudd til prosjekter som ikke var igangsatt pr 31.12.2011. Den ubenyttede delen av utbetalingene er fort i balansen som kortsiktig gjeld og fordeler seg slik:

Forskudd tilskudd	2 011	2 010
Prosjekter som ikke var fullfort pr 31.12	999 906	992 088
Prosjekter som ikke var igangsatt pr 31.12	515 012	1 016 855
Sum	1 514 918	2 008 943

Note 14 Pensjonsordninger

Museet har inngått en pensjonsavtale med sine ansatte gjennom Kommunal Landspensjonskasse. Det er meldt inn 18 medlemmer i ordningen. Ordningen er en ytelsesplan som finansieres med 2% trekk i lønn fra de ansatte og den resterende del av premien dekkes av museet.

Pensjonsavtalen gir medlemmer av ordningen rett til en pensjon, inklusiv pensjon fra folketrygden, ved oppnådd pensjonsalder som svarer til 66% av lønn før fratredeelse. Alle innbetalinger til forsikringsselskapet blir kostnadsfritt. For 2011 utgjør denne kostnaden kr 837.137 med tillegg av 10.6% arbeidsgiveravgift.

I følge aktuarberegnung har museet en estimert, ikke balansefort pensjonsforpliktelse på:

	31.12.2011	31.12.2010
Brutto pålopt pensjonsforpliktelse inkl arbeidsgiveravgift	10 934 159	9 343 187
Pensjonsmidler	7 176 088	6 343 756
Ikke resultatfort aktuariell gevinst/ tap	411 911	0
Netto pensjonsforpliktelse inkl arbeidsgiveravgift	3 346 160	2 999 431